

NS uudistebülletään

**NSDAP/AO : PO Box 6414
Lincoln NE 68506 USA
www.nsdapao.org**

#1157

18.05.2025 (136)

Hitler sõjas : Mis *tegelikult* juhtus ?

A.V. Schaerffenberg

4. osa

**3. peatükk:
Reinhard Heydrich**

Suurimate pühendumine on riskide ja ohtude vastu astumine ning noppimine surma nimel."

Friedrich Nietzsche
"Enese ületamisest", teine osa, *Nõnda rääkis Zarathustra*

Võib öelda, et Saksamaa kaotas Teise maailmasõja mitte ainult enne selle algust, vaid isegi juba 1931. aastal, kaks aastat enne Hitleri valimist kantsleriks, kui ta veel võitles võimu eest. Sel aastal sai Hans-Thilo Schmidt, ebaõnnestunud seebitehase omanik, oma venna Rudolfi, tollase signaalikorpuse ülemuse kaudu väikese ametikoha Saksa armee *Chiffrierstelle*'is ehk "Cypher Office'is". *Chiffrierstelle*'i krüptograafid olid selleks ajaks, pärast peaaegu kümme aastat kestnud intensiivset tööd, täiustanud koodimasinat, mis edestas kaugelt kõiki seni leiutatud krüpteerimisseadmeid. *Enigma* nime all tuntud seade säilitas Saksa

sõjaväe käskude salajasuse kõigi väliste lugemiskatsete eest.

Novembris käis Schmidt Belgias Verviers'is asuvas Grand Hotel'is. Seal andis ta 10 000 marga (tänapäeva rahas umbes 30 000 dollarit) eest Prantsuse salaagendile üle konfidentsiaalsed dokumendid, mis paljastasid *Enigma* salajase toimimise. "Tänu Schmidt'i reeturlikkusele," kirjutab Simon Singh oma krüptoanalüüsi ajaloos, "oli liitlastel nüüd võimalik luua Saksa sõjaväe *Enigma* masina täpne koopia" (146). Operatsiooni selle kodeeritud sõnumite lõplikuks murdmiseks nimetasid Briti salateenistuse agendid "ultrasaladusena". Tänu apoliitilisele reeturile, kes reetis oma riigi raha eest, saabus maailm otsa. Kuid isegi *Ultra* ei olnud piisav, et võita sõda liitlaste jaoks, eriti merel, kus *Kriegsmarine*'i koodid ikka veel dešifreerimisele vastu pidasid. 1943. aasta algul võtsid britid siiski kinni ühe allveelaeva, mille pardal oli veel osa selle koodist. *Abwehri* (Saksa sõjaväeluure) reeturid andsid ülejäänud osa ning nüüdseks kukkus allveelaevakampaania järsku kokku. Kuningliku mereväe ja USA mereväe hävitajate kaptenid teadsid kõigi Saksa allveelaevade asukohti ja jätkasid nende halastamatut süvaankruvimist.

Teise maailmasõja otsustava pöördepunktini viinud sündmused algasid Kolmanda Reichi siseselt toimuva salajase võitlusega kahe vähemtuntud tegelase vahel: Wilhelm Canaris ja Reinhard Heydrich. Iroonilisel kombel olid mõlemad mehed vanad sõbrad. Heydrich, SS *Sicherheits Dienst* [SD] (SS-i julgeolekuteenistus) juht, oli 1920. aastatel teeninud Canarise alluvuses mereväs ja tema endine ülemus tõusis 1935. aastal *Abwehri* ülemaks. Järgmisel aastal sai Heydrichist *Gestapo* (*Geheime Staatspolizei*, riiklik salapolitsei, mis on samaväärne FBI või Scotland Yardiga) juht. Tema ülesandeks oli luurajate ja reeturite väljaselgitamine, edendades samal ajal spionaaži vaenulikes riikides. Need ülesanded kuulusid tavaliselt *Abwehri*, väidetavalt mittepoliitilise organisatsiooni, mis tegeles rangelt sõjaliste probleemidega, pädevusse. Kuid S.D. oli vajalik ideoloogiliste vastaste - nii välis- kui ka kodumaiste - vastu võitlemiseks, kes püüdsid hävitada natsionaalsotsialismi mis tahes vahenditega. Heydrich osutus geeniuuseks nende nähtamatute vaenlaste löömisel ja suutis suures osas nullida salajase luuretehnoloogia tõhususe, leides kiiresti üles spioonid ja reeturid, kes varustasid Inglismaad elutähtsate andmetega, mis tegid *Ultra* tööd.

Ta ei olnud vähem edukas ka salajaste rünnakute puhul. Mikkelsoni poolt kirjeldatud "kahtlemata kogu sõja kõige suurejoonelisem riigipööre", manipuleeris Heydrich Stalini paranoiaga nii palju, rakendades oskuslikult veenvat desinformatsiooni, et marssal vastas sellele omaenda Punaarmee ülemjuhatus mõrvamisega. Nõukogude Liidu professionaalsete sõjaväejuhtide massiline kaotamine väljendus alandavates tagasilöökides väikese Soome käes 1940. aastal ja teljeriikide katkematu edu Venemaal järgmisel aastal.

27. septembril 1941 määrati Heydrich Tšehhi territooriumi kaitsjaks. Ametlikult

oli ta määratud selleks, et tuua korda sellele tülikale ja ebaproduktiivsele maale, kuid salaja ja eelkõige selleks, et jahtida spionööriringi, mida kahtlustati Wehr-machti enda sees tegutsemises. Heydrich tõi tšehhid välja feodaalsest slaavitsemis-est, mis oli neid alates keskajast valitsenud, eesmärgiga muuta nad moodsa Eu-roopa kogukonna liikmeteks. Tema plaanid arenesid 1942. aasta alguseks nii kiiresti, et tšehhid muutusid kõigist okupeeritud rahvastest kõige produktiivse-maks, Reichi pooldajaks - see muutus oli seda tähelepanuväärsem, kui arvestada nende rahva vihkamist Saksamaa vastu vähem kui aasta varem. Heydrichi edu seisnes tema otsustavuses muuta Tšehhi riik ideaalseks natsionaalsotsialistlikuks riigiks, kus selle rahvas ei tundnud enam, et ta kuulub mingisse tähtsusetusse väikeriiki, vaid et ta on väärtuslik ja panustab ühinenud kontinendi liikmeks. Nad hakkasid end mitte niivõrd tšehhidena, kuivõrd eurooplastena nägema, kes võitlevad ühise eksistentsi eest mitte ainult sakslaste, vaid ka prantslaste, skandi-naavlaste, ungarlaste, hispaanlastega jne.

Samal ajal, kui Heydrich ühe käega Tšehhi protektoraati ülespoole tõstis, tegi ta teise käega ära Reichi põrandaaluste vaenlaste reetmise ja spionaaži. Ta oli nende jälgedes, pannes ühe spiooni teise järel kinni, millel oli katastroofilised tagajärjed Briti sõjaväeluure jaoks. Kuid 1942. aasta veebruaris tegi Heydrich šokeeriva avastuse: Paul Thuemmel, Saksa *Abwehri* agent, luuras liitlaste heaks. Selle asemel, et Thuemmelit likvideerida, lasi Heydrich ta vabaks ja lasi teda jälgida. Reetur viis S.D. uurijad *Abwehri* kõrgeimatele tasanditele, võib-olla isegi Heydrichi vana sõbra Wilhelm Canarise juurde.

Heydrich ei teadnud, kui sügavat viha Canaris natsionaalsotsialismi vastu tundis ja millist kohutavat, isegi otsustavat kahju ta oli juba Saksamaale tekitanud. Näiteks 1940. aasta suvel sai Canaris Kolmanda Reichi sõjaväeluure juhina käsu diplomaatiliselt sillutada teed koostööle Vichy Prantsusmaa ja seejärel Hispaaniaga, kus Hitler pidi kohtuma vastavalt Phillipe Petaini ja Francisco Francoga. Führer uskus, et nende koostöö on nii oluline, et ta tahtis pöörduda nende poole isiklikult. Ta oli suur austaja Prantsuse marssalile, kes jäi oma löödud riigi kõrvale selle kõige tumedamal tunnil eelmise aasta juunis, samal ajal kui Charles DeGaulle ja teised Saksamaaga sõda alustanud isikud jätsid Prantsusmaa maha, põgenedes Inglismaale.

Hitler oli oma kohtumise hästi ajastatud. 3. juulil alustasid kuningliku mereväe laevad provotseerimata ja salakavalalt rünnakuid Prantsusmaa laevastiku vastu, mis sõitis rahulikult ankrus Põhja-Aafrika sadamates, Alžeeria Oranis ja Mers-el-Kebiris. Lennukikandja HMS *Ark Royal* pommitajad pöördusid tagasi 6. juunil, kui nende katse uputada Prantsuse lahingulaev *Dunkerque* löödi tagasi, kuid mitte enne, kui Briti torpedo tabas sügavuslaengutega koormatud kergituslennukit, tappes 150 meeskonnaliiget. Kaks päeva hiljem ründasid HMS *Hermes*'i pommit-

ajad Dakari juures Prantsuse lipulaeva *Richelieu*'d, kuid kaitsjad lükkasid selle taas tagasi. Veel septembri lõpus (23.-25. septembrini) üritas Churchill haarata Prantsuse mereväge Lääne-Aafrikas. Tema katsel haarata Dakari garnison, võitlesid prantslased nii raevukalt, et nad kahjustasid tugevasti kahte Briti lahingulaeva (HMS *Barham* ja *Resolution*) ja saatsid tema sissetungikatsed minema.

Need võidud taastasid Prantsusmaa enesehinnangu pärast kaotust Saksa Wehrmachtile ja kujutasid endast tõsist lööki Briti moraalile, eriti kuninglikus mereväes. Inglise agressiooni kahe esimese päeva jooksul nende kunagiste sõjakaaslaste vastu hukkus 1297 prantsuse meremeest; veel rohkem oli põlevas meres kohutavalt kõrvetanud, nende laevad uppusid või said raskelt kahjustada. Churchill väitis, et vaevalt kaks kuud tagasi toimunud rünnakud tema liitlase vastu olid mõeldud selleks, et vältida laevade haaramist Saksamaa poolt. Kuid Hitler ei olnud kunagi huvitatud Prantsuse mereväest; tal polnud mingit kavatsust raisata oma väärtuslikke naftavarusid, mis olid ette nähtud Panzerite jaoks, kulukate ja haavataivate sõjalaevade jaoks.

Sellest tulenevalt lubas ta Prantsuse laevad mehitada ja isegi relvastada ainult Prantsuse meremeestega erisätte alusel, mille kohaselt sakslaste, itaallaste või brittide katsed laevastikku hõivata viivad nende uputamiseni enne nende hõivamist. Teisisõnu, Führer tegi võimatuks, et tema ise - või keegi teine - saaks Prantsuse laevu varastada. Churchill teadis seda, nagu ka kogu ülejäänud maailm, sest leping oli avaldatud esikaanelehtedena kõigis maailma suuremates ajalehtedes. Kuigi liitlased jätkasid Hitleri kujutamist ebausaldusväärse valetajana, tõestab 20. juunil 1940 tema Wolfsschluchtis peakorteris peetud salajane mereväekonverents, et ta uskus seda, mida ta ütles. Suuradmiral Raeder teatas Prantsusmaa kõrgema laevastiku kohta: "Führer soovib hoiduda igasugustest meetmetest, mis võiksid mõjutada Prantsusmaa au".

Churchilli tegelik motiiv selle argpüksliku operatsiooni korraldamiseks oli kättemaks Prantsusmaale selle eest, et ta oli julgenud sõlmida relvarahu põlastusväärsete natsidega, kuigi ta reetis Prantsuse armee 1940. aasta kampaania ajal, kindlustades selle kaotuse (vt allpool). Churchillil olid agressiooniks teised motiivid. Liitlasmeelne *Marshall-Cavendish Illustrated Encyclopedia of World War Two* tunnistas: "Otsesõnu öeldes tahtis Churchill anda väikese hinnaga võimsa löögi, et ergutada Briti rahvuslikku ja rahvusvahelist arvamust. Nagu ta kirjutas teoses *Teine maailmasõda*": "Siin oli see Suurbritannia, mida nii paljud olid maha ja välja arvanud, mida võõrad olid arvanud, et see väriseb kapituleerimise äärel tema vastu rivistatud võimsate jõudude ees, lööb halastamatult oma eilsete sõprade vastu ja kindlustab endale mõneks ajaks vaieldamatu merevalitsuse." (sic, Briti mereväed löödi tagasi Prantsuse kaitsjate poolt)" (köide I, 229).

Sama allika kohaselt (226, 227), kui ta tegi kuningliku mereväe ülematele

Northile ja Somerville'ile ettepaneku sõjaliseks tegevuseks oma "kõige kallimate eilsete sõprade" vastu, olid nad "kohkunud ja hämmastunud". Rohkem kui kakskümmend aastat hiljem (1962. aastal) tundis laevastiku admiral (pensionil) Sir John H. D. Cunningham ikka veel hirmsasti häbenevat juba mälestust Churchilli relvastatud reetmisest üllatunud liitlase vastu kui "kohutavalt häbiväärset; kohutavalt rumalat"(229). Täieliku sõja pidamine -- mitte ainult neutraalse riigi vastu, vaid endise liitlase vastu vaid kaheksa nädalat varem -- Churchill pani toime tõelise sõjakuriteo esimese suurusjärgu. Tema salakavalale rünnakule järgneval päeval katkestasid prantslased diplomaatilised suhted Suurbritanniaga ja saatsid seejärel kättemaksuks pommirünnaku Gibraltari vastu. Churchill taganes sõja väljakuulutamisest, sest see oleks andnud Hitlerile seda, mida Führer tahtis: sõjalist liitu prantslastega.

Vihkamine kahepalgeliste brittide vastu ei olnud Prantsusmaal kunagi varem nii suur olnud ja Hitler püüdis rahva meeleolu ära kasutada, taotledes Petainilt Inglismaa-vastast liitu. Arvestades hiljutisi sündmusi, tundis marssal kohustust neid täita, nii et Prantsuse-Saksa koostöö väljavaated näisid head. Kindral Franco oli veelgi enam huvitatud võitlusesse astumisest. Ta nautis võimalust tulla Reichile kriisiajal appi, nagu sakslased olid aidanud talle võitu tuua Hispaania kodusõjas. Kuid enne, kui füürer kohtus Petaini ja Francoga, et kinnitada nende liitlassuhteid, teatas Canaris neile isiklikult, nagu üks vana sõdur oma relvavendadele, rangelt konfidentsiaalselt, et Saksamaa on määratud sõda kaotama ja et mõlemad riigimehed, kui nad oma riiki armastavad, ei tohiks kunagi nõustuda mingisuguse tehinguga Hitleriga. Nad olid sellise uudise peale üllatunud, kuid kuna see tuli mitte kelleltki muult kui Saksamaa enda sõjaväeluure juhilt, olid nad valmis teda uskuma, hoolimata Hitleri katkematutest edusammudest igal rindel sel ajal.

Eriti Franco oli *Abwehri* ülemuse õonestamise suhtes haavatav, sest ta oli vana, isiklik sõber meelitavale Canarisele, kelle kabinetis rippus suur foto, mitte tema füüreri, vaid Hispaania kindralissimuse foto. Kui Hitler külastas Petaini, keeldus marssal, kuigi endiselt sõbralik, seletamatult kõigist koostööettepanekutest; tema suhtumine oli muutunud. Hitler oli pakkunud Inglismaa vastu antava toetuse eest Prantsuse laevastiku taastamist, kuid isegi see enneolematu suuremeelsus ei kõigutanud Petaini. Aasta hiljem, juuli alguses, oli Churchilli sõjategevus oma kunagise liitlase vastu katkematu, kui ta alustas võimsat sissetungi neutraalsesse Süüriasse. Prantsuse kaitsjad alistati, kuid mitte enne, kui nad olid tekitanud brittidele umbes 2500 ohvrit. Selline agressioon -- Prantsuse territooriumi hõivamine, tuhandete Prantsuse tsiviilisikute tapmine terrorirünnakutes ja Prantsuse laevade uputamine suure hulga hukkunutega -- oli marssalile enam kui piisavaks põhjuseks, et kuulutada Inglismaale sõda. Kuid Canaris oli oma meelt mürgitanud tõsised kahtlused tuleviku suhtes, ebakindlused, mis takistasid teda õige otsuse

langetamisel.

Pärast pettumust valmistanud kohtumist Petainiga lükkas Hitlerit samamoodi tagasi Hendaye's, Hispaania piiril, Franco, kelle Gibraltari hõivamine oleks taganud võidu Vahemerel ja paratamatult ka Põhja-Aafrikas. See oli operatsioon, mis oli sel ajal liidri meelest kõige tähtsam. Ta soovis Saksamaa, Itaalia, Prantsusmaa ja Hispaania vahelist liitu, et tõrjuda britid Vahemerelt välja. Ilma Canarise diplomaatilise sabotaažita oleks selline liit kahtlemata sõlmitud ja sõja käik oleks radikaalselt muutunud teljeriikide kasuks. Kuid tema diplomaatiline sabotaaž ei lõppenud Prantsusmaal ega Hispaanias. Ta püüdis samamoodi veenda Bulgaariat, kus on väärtuslikud naftavarud, teljeriikidega liitumisest, kuid see ebaõnnestus, kui kuningas Boris liitis oma riigi 1. märtsil 1941. aastal Reichiga. Argpükslikuks kätemaksuks lasi Canaris kaks aastat hiljem monarhi mürgitada.

Nagu teisedki tagurlikud aristokraadid, kes varjatult oma rahva vastu vehklesid, ei pidanud Canaris "kunagi puudust tundma rahast, et säilitada kodus mugav ja kultuurne elu" (Manvell, 41) --- isegi kõige pimedamal Esimese maailmasõja järgsel ajal, kui vaesunud sakslased nälgisid miljonite kaupa. Ruhri töösturi pojana oli ta otsustanud säilitada oma päritud jõukuse positsiooni üle kõigi muude kaalutluste. Võib-olla oli veel üks tegur, mis mitte ainult ei tekitanud arusaadavalt tema sihikindlat vihkamist natsionaalsotsialismi vastu, vaid eristas teda ka oma kaasreeturitest. Canaris oli tõenäoliselt juut. Oma lähimate sõprade seas salapäraselt tuntud kui "väike levantiinlane" (Manvell, 39), olid tema esivanemate juured mitte Saksamaal, vaid Lombardias, kus juudid tegutsesid Itaalia renessansiajast saadik õitsva kaubanduskogukonnana. Üks kinnitamata teade (Britton, 26) mainib joonealuses märkuses, et "Wilhelm Canaris" oli tegelikult sündinud Moses Meyerbeerina. Manvell ja Fraenkel rõhutavad tema võimalikku mitte-aaria päritolu, selgitades, et Canaris "suutis isegi (võltsitud paberite abil) tuua juute *Abwehri*, selliseid mehi nagu kolonelid Simon ja Bloch" (140). Kui juudid juhtisid tema enda sõjaväeluure, siis vaevalt, et Hitlerilt oleks võinud oodata sõja võitmist.

1942. aasta kevadeks hakkas Heydrich Canarist (või Meyerbeerit?) pidama Kolmanda Reichi kõige ohtlikumaks reeturiks. **SD** ohvitseri Walter Schellenbergi sõnul oli Heydrich "tegelikult kindel, et Canaris oli reetnud rünnaku kuupäeva Läänes, kuid sellest hoolimata ei tahtnud ta veel tema vastu tegutseda. Ta tahtis oodata ja koguda rohkem tõendeid. "Te ei tohiks lasta end tema poolt uinutada," hoiatas Heydrich. Tuleks aga päev, mil Canaris saaks karistada kogu kahju eest, mida ta oli režiimile tekitanud" (Schellenberg, 405-6). Tegelikult ei olnud Canaris mitte ainult teavitanud britte Saksamaa edasitungist Prantsusmaa vastu, vaid hoiatas neid kaks korda ka eelseisva rünnaku eest Nõukogude Liidu vastu (Manvell, 150).

Canaris oli viimaks muutumas ettevaatlikuks Wehrmachi lojaalsete elementide

seas. Kindralfeldmarssal Wilhelm Keitel "oli teda isegi noominud lakkamatute hoiatuste eest, mida ta sõjaväeluure juhina pidas oma kohustuseks anda" (Manvell ja Fraenkel, 150). Ja Heydrich oli hakanud Abwehri reeturile lähenema. "Märkasid nüüd esimest korda Canaris sisemise väsimuse märke," meenutas Schellenberg. "Ta oli pidevast sisekonfliktist väsinud. Heydrichi viimaste kuude jääkülma taktika hakkas oma mõju avaldama. Ta tundis end ebakindlalt ja rahutult ning, või nii ma arvasin, midagi sellist nagu füüsiline hirm Heydrichi ees" (Schellenberg, 406). Schellenbergi muljet toetas üks Canarise varajane biograaf; pöördunud admiral oli "ausalt öeldes surmahirmus Heydrichi ees, keda ta kord nimetas "kõige targemaks loomaks". Kuigi ta ei tundunud Hitleri juures kunagi närviline, olgu asjaolud kui keerulised tahes, häiris Heydrichi telefonikõne teda kogu päeva" (Abshagen, 202).

Paanikas Canaris teatas brittidele, et kui Heydrichi ei kõrvaldata kohe, kaotavad nad mõne nädala pärast kõik oma kontaktid Saksamaal. Ausas võitluses olid sakslased alati võitnud ja võidaksid ka edaspidi, kuni lõplik võit oleks nende oma. Liitlaste ainus lootus ellujäämiseks oli spionaaž. Heydrichi Tšehhi näidisprogramm oli samuti jõudnud lõpliku kaalumise alla, et seda rakendada kõigil okupeeritud territooriumidel, kus Saksa armee raskekäelised aristokraadid olid juhtimas. Mikkelsoni sõnul ei oodanud Heydrich "midagi vähemat, kui asendada Prantsusmaa ja üsna tõenäoliselt kõigi territooriumide ebaefektiivne ja korrumppeerunud sõjaväe administratsioon. Liitlaste juhid Moskvas ja Londonis olid hirmunud. Mis siis, kui Heydrich ja SS võtaksid üle kõik territooriumid ja kaaksaksid kümnete miljonite prantslaste, belglaste, hollandlaste, taanlaste, norralaste, poolakate, slaavlaste, ukrainlaste ja valgevenelaste tõhusa koostöö, mis oleks ühendatud super-SS-riigiks? Sõda võiks olla kaotatud! On selge, et Heydrich oli Kolmanda Reichi kõige ohtlikum mees ja ta tuleb iga hinna eest kõrvaldada."

Olukorra tõsidusest ärevuses andis Churchill korralduse, et mõned kodumaalt lahkunud tšehhi palgamõrvarid langetatakse Praha lähedale langevarjuga. 27. mai hommikul ründasid nad avatud, valvamata autot, milles sõitis Heydrich. Nende käsigranaat plahvatas sõiduriistal, haavates teda surmavalt. Ta elas valusalt paar päeva, seejärel suri 4. juunil 1942 kell 4.30 hommikul. Tema mõrva järel sai Rommeli *Aafrika Korpus* El Alameinis rängalt lüüa, millele vaid mõni nädal hiljem järgnes 6. armee 22 diviisi 330 000 mehe ümberpiiramine Stalingradis -- kaks otsustavat lahingut Teises maailmasõjas. Mõlemal juhul teadsid Churchill ja Stalin sakslaste lahinguplaane enne nende lahingusse minekut.

Tõenäoliselt ei iseloomustanud miski paremini Heydrichi surmaga saavutatud pöördepunkti kui sõda merel: Tema mõrvamise hetk tähistas Saksamaa allveelaevakampaania absoluutset kõrgpunkti, kui 190 liitlaste laeva uputati, mis on suurim arv, mida allveelaevad kunagi on tabanud. Juba järgmisest kuust alates vähenesid nende edusammud. Ei olnud juhus, et kuni tema mõrvani oli teljeriik võidutsenud,

kuid hakkas seejärel pidevalt kaotama.

Heydrich oli võib-olla vaid päevade kaugusel Canarise arreteerimisest ja juutide poolt juhitud *Abwehri* sulgemisest, millel olid paratamatult fataalsed tagajärjed kõigile peastaabi vandenõulastele. Kuid pärast tema mõrva sattusid Gestapo uurijad kõrvalepõikesse, sest Saksamaa sees tegutses ilmselgelt pakilisem spionööriring, mida tunti *Die rote Kapelle* ("Punane orkester") nime all. Selle lõi ja seda juhtis Leopold Trepper, kommunistlik juut, kes pärast sõda emigreerus Iisraeli. Nagu nende kolleegid *Abwehri*s ja kindralstaabis, olid ka Trepperi reeturid kõrgeima klassi diletandid, sealhulgas üks ameerika juut ja "üks vaesunud preisi aristokraat" (Manvell, 166). See mässumeelne seltskond, keda isegi nende endi seas tunti kui "kommunistlikku aristokraatiat", nautis ka seda, mida nad pidasid intellektuaalselt moes olevaks flirdiks nõukogude stiilis marksismiga, et eristada end vulgaarsetest natsidest.

Trepperi abiga (10 000 marka, liikuvad trükipressid ja mitu raadiosaatjat) lõi nad siiski "luuretöö ja poliitilise propaganda edendamise organisatsiooni, mis ohustas olulisel määral natside sõjamasinat" (Manvell, 166). Punane orkester paigutas agente Luftwaffe kindralstaabi, välisringhäälingu jälgimise teenistuse ja isegi Saksa valitsuse enda juurde. Kuigi Trepperi *Punane orkester* hävitati lõpuks Gestapo ja S.D. poolt, tõmbas selle jälitamine ja likvideerimine tähelepanu kõrvale Abwehrit ja armeelt.

Vahepeal ei suutnud vastuluure uurijad uskuda, et Saksamaa enda sõjaväeluure on reeturite haudmekoda. Heydrichi mõrvale järgnevatel aastatel jätkas Canaris oma rolli Saksamaa kõige surmavama vähkkasvajana, kuni ta 20. juulil 1944. aastal Hitleri vastu suunatud ebaõnnestunud tapmiskatse käigus paljastati. Kaheksa kuud hiljem suri "väike levantianlane" alasti hauptplatstil. Liiga hilja! Selleks ajaks olid ta ja tema kaasreeturid kindralstaabis varustanud liitlasi kõigega, mida nad sõja võitmiseks vajasisid. Hitler oli nagu pime poksija, kes võitleb ülekaalus olevate vastaste vastu, kes teadsid iga liigutust ammu enne, kui ta seda tegi.

Nagu Mikkelson kirjutab: "Liitlaste juhid Londonis ja Moskvas teadsid täpselt, mis oli kaalul. Nende **SS-Obergruppenfuehrer** Reinhard Heydrichi mõrvamine garanteeris, et Kolmas Reich purustatakse liitlaste ülekaalukate näppude all."

NSDAP/AO on maailma suurim
Natsionaalsotsialistliku propaganda tarnija!
 Trükitud ja võrgus ilmuvad perioodilised väljaanded paljudes keeltes
 Sajad raamatud paljudes keeltes
 Sajad veebisaidid paljudes keeltes

